

Székely Hírek

(volt Székely Udvarhely)

A Székelység pártoktól független
politikai újsága

Előfizetési ára: egész évre 50 leu, félére 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyes szám 1 leu. A regélben 1 leu 50 bani.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyitási tér soronként 3 leu.

Felolós szerkesztő:
Ébert András.

Kiadja: A lapkiadó társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvar-
hely) Boulevardul Regele Ferdinand (Kossuth utca) 51. sz.
Megjelen minden vasárnap

A lelkek egyensulya

— úgy látszik — még nem köszöntött be hozzánk! Még mindig forr valami a lelkek mélyén, mely felkorbácsolja a szenvedélyeket s nem engedi, hogy lassu, nyugodt következetességgel oly célt tűzzünk ki magunknak, amely fölöttéall minden politikának s amely mégis az egyedül helyes politika volna.

Beszélünk iskolakérdésről, agrárreformról, kisebbségi politikáról, új államban való elhelyezkedésről, patent-magyarokról és renegátokról, lehető és lehetetlen dolgokról, csak arról nem, hogy mikép fogja székely népünk a hosszú téli hónapokat eltölteni?

Készítettünk-e már munkatervet, van-e határozott szándékunk arra nézve, hogy az a 4—5 hónap nyom nélkül el ne roppenjen népünk feje felett?

Mert foglalkoztatnunk kellene népünket a téli hónapokban, hogy tavaszra lelkileg felfrissülve, kezűgyességben, háziiparban gyakorlottabban és tudományban gazdagabban, szóval kulturáltabban s öntudatosabban foghasson ismét hivatásához: a sovány, silány székely földdel való ádáz harcához.

Már Franklin Benjamin úgy jellemezte a kínaiakat és japánokat, hogy **oly keveset esznek, amily keveset csak lehet s annyit dolgoznak, amennyit csak lehet.** Ez a jellemzés talál a mi székelyeinkre is, akik kora tavasztól késő őszig még asszonyaikat, gyermekeiket is

bevonják a szakadatlan mezei munkába. De viszont Franklin a négerekről már azt mondja: Annyit esznek, amennyit csak lehet s oly keveset dolgoznak, amennyit csak lehet. Ez a jellemzés nagyon talál azon falvak népeire s kiváltképp azok vezetőire (pap, tanító, jegyző), ahol a hosszú téli hónapok alatt, mintegy begubóznak, az u. n. „korusok”-ban helytelenkednek, reggeltől-napestig korcsmában ülnek s értéket nem termelnek, csak fogyasztanak.

Egyik legelsőrangú problémának tartjuk székely népünknek téli foglalkoztatását, melyet ha becsületesen és mellékcélok nélkül meglehetne oldani, ezzel többet használnánk neki és magunknak is, társadalomnak és az államnak is, mint bármily körmönfont, de meddő vitakozással.

Vannak kipróbált régi politikusaink! Nem gondolják meg, hogy nagyon lényegbe vágó fajvédelmi kérdés az, ha a néppel akkor foglalkozunk, amikor annak ideje van és olyannal, amitől anyagilag-szellemileg megerősödve, büszkesége lehet társadalomnak, államnak egyaránt?

Miért nem alakulhat itt meg Udvarhelyen, a székelység anyavárosában oly „Népnevelési Egyesület”, mely fölöttéall politikai pártoknak, felekezeti féltekenységnek? Miért nem mutatjuk meg népünknek, hogy kedves nekünk mindenkor, még akkor is, ha dolgoznunk, fáradoznunk kell érte!?

Miért!?

Székely vasutat a székelységnek!

— Decentrálizálni kell az iparkamarát. —

(Saj. tud.) Évtizedek óta kiforrott szükségletkép, valóságos szállóigeként hangzik: „Székely vasutat a székelységnek!”... Könyvek, füzetek, hírlapi cikkek özöne bizonyítja, a napnál fényesebben igazolja, hogy van a helyes vasuti irány, mely **egyenes fővonalban csakis Kolozsvár—Apahida—Marosvásárhely—Székelyudvarhely—Sepsiszentgyörgy—Magyarbodza—Buzău—Constanța felé vonulhat** — okszerű felfogás szerint.

Ezt az irányt magáévá tette első sorban a székelyföldi kereskedelmi és iparkamara, azután pedig Csik-, Háromszék-, Marostorda- és Udvarhelyvármegyék törvényhatósági bizottsága, sőt annak idején a magyar kormány is — több ízben.

Azt hisszük ezek elég komoly tekintélyek arra, hogy a helyes irányt — mint közvetlen hely- és viszonyismerők — alaposan tudták mérlegelni...

Ezzel szemben most — elkéssetten — a marosvásárhelyi „Az Ellenzék” hasábjain azt olvassuk, hogy Dr. **Bíró József** kamarai főtitkársága alatt (!) megszületett az a rögeszme s állítólag a szept. 28—30. constanței orsz. kamarai kongresszust is sikerült beugratni arra, hogy Constanța és Kolozsvár között feltétlenül szükséges a kettősvágányú vonal kiépítése és pedig: Kolozsvár—Apahida—Mocs—Marosvásárhely—Dicsőszentmárton—Segesvár—Sepsiszentgyörgy—Nagyborosnyó—Buzău és Constanța irányában...

S ezt a szerencsétlen javaslatot — az ősi időktől majdnem kizárólag **hazabeszélő, hazatevékenykedő**, mert — úgy látszik — csak otthon, az ő kisebb körében látó, halló — „marosvásárhelyi” kereskedelmi és iparkamara: „Dr. **Bíró József** főtitkársága alati” cselekedte — **egyesen a Székelyföld kárára, anélkül, hogy az országnak hasznára lehetne.**

Mi nem érezzük magunkat „Dr. **Bíró József** főtitkársága alatt” s épen

ezért a **leghatározottabban tiltakozunk az egész Székelyföld nevében** a helytelen, mert káros, az államra nézve sem előnyös javaslat és állásfoglalás ellen s komolyan ajánljuk az illetékes köröknek, hogy esetleges megvalósítása előtt, **alaposan vizsgálják át az anti-aktákat** s azt az irodalmat, mely a Kolozsvár—Apahida—Marosvásárhely—Székelyudvarhely—Sepsiszentgyörgy—Magyarbodza—Buzău—Constanța felé irányuló, egyedül helyes, okszerű és az egész Székelyföldnek és az államnak is úgy stratégiai, mint nemzetgazdasági szempontból legcélszerűbb vasuti vonal kiépítése körül keletkezett.

Különösen ajánljuk Dr. **Rácz Lajos** keresk. és iparkamarai titkárnak 1917-ben Marosvásárhelyt megjelent s a kamara részéről „hivatalos véleményül elfogadott”: „Erdély vasut-politikája” című nagyszabású gazdaságpolitikai tanulmányát, mely behatóan feltárja a helyzetet és komoly forrásul tekinthető az egész erdélyi vasuthálózat tökéletes kiépítése szempontjából.

Az iparügyi minisztériumnak pedig ismételtelen a legmelegebben ajánljuk, hogy a folyton hazabeszélő és a többi székely vármegyék érdekeit a legkevésbé képviselő „marosvásárhelyi” (!) kereskedelmi és iparkamarát minél előbb **decentráli- zálják.**

Minden vármegye székhelyén legyen egy-egy kamarai titkárság, amely közvetlen forrásból ismerje az ottani viszonyokat és irányító vezére legyen a vármegye kereskedelmének és iparának.

Amíg ez meg nem történik, addig csak a Dr. **Bíró** főtitkár urához hasonló félszeg, inkább káros, mint hasznos javaslatok fognak a felsőbb körök elé jutni. Ennek pedig vég-eredménykép — akaratlanul is — az ország fogja kárát vallani.

Az ipartestületeket a kamarai titkárságokkal kapcsolatosan igen jól lehetne felvirágoztatni és életerős, produktív szövetkezetekké formálni.

Argus.

Petőfi és Madách

Petőfi és Madách születésének százados évfordulója alkalmából az „Erdélyi Irodalmi Társaság” kiadja rendes tagjának: *Dr. Kristóf György* egyetemi tanárnak a két nagy szellem egyéniségével és költészetével foglalkozó dolgozatait: „*Petőfi és Madách tanulmányok*” címén.

Nagyon szerencsés gondolatnak tartjuk, hogy az Erdélyi Irodalmi Társaság méltó emléket állít ezen két nagy lángésznek, kik költői műremeikkel ismertté tették a magyar teremtő erőt a művelt népek előtt. *Dr. Kristóf György*, a szászvárosi ref. kollegiumnak volt tanára, ki egész nemzedéket nevelt fel a két nagy lángelme szeretetében és eszméiknek méltatásában — biztosíték arra, hogy ezidei karácsoni könyvpiacunkon ezek a tanulmányok fogják elvinni a pálmát és minden magyar ember el fog mélyedni ez írásokba.

1923. január 1-én lesz 100 esztendeje Petőfi Sándor születésének; 1923. január 21-én pedig Madách Imre, „Az ember tragédiája” című remekmű szerzőjének 100 éves születési évfordulója. E két nagy elme előtt még a művelt külföld is meghajol, emléküknél áldoz, mennyivel inkább kötelességünk ez nekünk!

A „megértés” igazi ünnepe lesz, amikor a román kormány — Banu kulturminiszter ígérete szerint — kiadja román nyelven Petőfinak *Cosbuc* és *Goga* által lefordított költeményeit és méltatja nagy alakját. Hallomás szerint — a bukaresti Román Nemzeti Színház már is előkészületeket tett, hogy 1923. január 21-én színre hozhassák Madách: „Az ember tragédiája” c. művét, melyet *Goga* Oktávián fordított le művészi módon.

Dr. Kristóf könyvét a cluji Minerva R. T. fogja kiadni s az ismert drágaság miatt csak annyi példányt nyomtatnak, ahányan arra előjegyznek f. é. november hó végéig. A mű 200–220 oldalra van tervezve és ára 40 leu lesz.

Hogy a „Székely Hírek” olvasókörtségének megkönnyítsük e mű megszerzését és hogy az ne hiányozzék székely intelligenciánk asztaláról, a mai naptól kezdve e műre előfizetéseket és előjegyzéseket elfogadunk. Az igény személyesen vagy egyszerű levelező lapon bejelenthető. Előjegyzéseket vagy előfizetéseket csak f. hó 30-ig fogadhatunk el. A mű december elején hagyja el a sajtót.

HIREK.

Halottak napja

volt. A nehéz, ölmos felhők, mintha a tengernyi bánatot szimbolizálnák, mintha a felfakadó emlékezés sebeitől párologna ki az a sok komor ködpára. Virágerdőbe burkolt sírok mellett feketeruhás emberek nehéz sohajai szállnak az öröklétezés misztikumához és a könnyek patakárja könnyíteni igyekszik a bánatnyomta lelkeken.

Gondolkozva megyek a halál birodalmán végig. Öntudatra ébredt lelkem megérzi az élet végességét és szánalommal telik meg a zokogva sírókért...

... Egy jelenetet rajzol elém a pajzán képzelet. Pár évvel ezelőtt egy ilyen sáros novemberi napon Szerbia egy kis városkájában csatangoltam. Egy házból az öröm ugyancsak zajos megnyilvánulása hallatszott ki. Sípok, fuvolák és sívítása, kurjongatás, tánc és ének. Az idegen szokások iránti érdeklődésem bemenésre ösztökélt. A csodálkozástól meghűlt bennem a vér. Nem volt ott sem lakodalom, sem keresztelő, még csak névnapozás sem, hanem egy azon napon meghalt 24 éves legény halotti virrasztója.

Csodálkozásom eloszlatni igyekezett a vigan gyászoló apa.

— A véges élet sok keservével, számtalan megpróbáltatásával a paradicsomba-jutás előfeltétele. Aki meghal, annak Allah már megkegyelmezett és üdvözült. Miért cso-

dálkozol hát oh uram, hogy Allah ezen végtelen kegyelme felett örvendezésünk nyilvánítjuk. A születés nálunk a gyász, az elmúlás örömmünnepe. Így van ez minden igazhívó töröknél.

Ez jutott eszembe halottak napján és valami bensőséges meggyőződés azt sugta, hogy tényleg boldogok azok, kik a mai élet sok nehézségét már nem érzik!...

(Alsócsernátoni.)

— **Kitüntetés.** A király Crăciun Miklós odorheiu-székelyudvarhelyi államrendőrségi prefektust Románia korona-rendjével és lovagi ranggal tüntette ki. Crăciun prefektus ezt a magas kitüntetést valóban kiérdemelte. A legnehezebb időkben állott a legfontosabb hivatal: az államrendőrség élén, hol minden tekintetben feladata magaslatán állott. Az érdem elismeréséhez őszintén gratulálunk!

— **Előléptetések a bíróságnál.** Mint értesülünk — *Dr. Glósz Miksa* törvényszéki és *Máthé Dénes* járásbírói bírakat a VII. fizetési osztály I. fokozatába léptették elő. A közkedvelt és nagy szaktudású jogászok előléptetése — kik mindenkor udvarias készséggel álltak a jogkereső közönség szolgálatára — általános és őszinte örömet keltett.

— **Fényes sikerűnek** ígérkezik a „Székely Dalegylet” és a „Filharmonikus Társaság” folyó hó 11-én (szombaton) este 8 órakor, a Bukarest-szálló színháztermében megtartandó közös nagy hangversenye. Az estélyt a Filharmonikus Társaság teljes zenekara által előadandó „Orfeusz az alvilágban” című egyveleg fogja megnyitani. Utána Haidyn 68-ik vonósnégyesét játsszák *Dr. Peltzer*, *Khell*, *Dr. Voszka* és *Dr. Filó*. *Lindbal Frigyes* „Gózhajón” című művét női alt-szólóval a dalárda vegyeskara éneklí. *Roth* segesvári füttyművész — aki 2 évvel ezelőtt oly nagy sikerrel lépett fel a tisztviselők estélyén — ismét felfog lépni legujabb számaival. „Erdő, erdő, sűrű erdő” és egyéb népdal-egyveleg fog ezután következni *Bálint József* közkedvelt baritonistánk

szólójával. Az estély „sláger”-e azonban kétségteljesen *Farkas Imre* bájos tárgyú és fülbemászó zenéjű egy felvonásos operettje „A bábubolt” lesz, amelyet a vegyeskar fog előadni *Nagy Irmuskával* és *Bálinttal*, *Jeszenszkyvel* a főbb szerepekben. A zenét a Filharmonikusok kis zenekara (12 zenész) fogja szolgáltatni úgy, hogy a kis operett teljes művészi hatással fog érvényesülni. Az énekek betanítását *Révay György*, a rendezést *Révay Györgyné*, *Dr. Hinléder Ernőné* és *Haáz Rudolf* végzik s ha még hozzávesszük, hogy a karmesteri pálcát a *Dr. Peltzer* kezében lesz, úgy biztosra vehetjük, hogy művészi nivóju előadásban lesz részünk. A rendezőség kéri azonban a közönséget, hogy pontosan 8 órakor jelenjék meg, mert a hangversenyt, tekintettel az operettben szereplő babákra, pont 8 órakor fogják megkezdeni.

— **A praktikus jugoszlávok** követésre méltó állami intézményt fognak életbe léptetni. A földművelésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint az állam legközelebb kamatmentes hitelt nyújt azoknak a gazdáknak, akikről megállapítható, hogy munkálkodásukkal a mezőgazdasági termelés fokozódásához, többtermeléséhez hozzájárultak. Ez az első praktikum, mely biztosítja a gazdák jövőbeli ámbicióját. A másik okos dolog, hogy a hitelek az osztályosorsjáték jövedelméből fogják folyósítani. Tudomásunk szerint osztályosorsjáték Romániában nincs. Már pedig az államnak e jövedelmi forrás önként kínálkozik. Csak meg kell csinálni! Abból úgy a gazdák, mint az iparosok megfelelő kamatmentes kölcsönöket kaphatnának.

— **A Jógimnázium Szent Imre ünnepének**, amelyet nov. 12-én (vasárnap) délután 5 órakor tartnak meg az intézet tornatermében, műsora a következő: 1. Nyitány az „Elvarázsolt kastély” c. dalműből. Játssza az ifj. zenekara *Khell István* tanár vezetése mellett. 2. *P. Jánosy Béla*: Szent Imre ünnepén. Szavalja,

Gedő Lidinén'.

Radna s Lipa között a Maros parton járok, — Szülőföldemre és népére gondolok. — Mint gyermek éltem ott Etéden gondtalan, — Nem aggasztott jövőnk, mint most minduntalan. — Játsszózva s munka közt töltém a napot, — Bár az is megtörtént, hogy apám elrakott. — Eszembe jut *Ambrus Pista* csizmadia, — Aki szomszédunkban csizmaíntak varrta. — Csonka veres pipát adott a kezembe, — Szárat pozdorjából dugtam abba bele. — A vasmacskán ültem, lovagolva s kérdé: — Az én fiam vagy-e, avagy az apádé? — Ezért a pipáért kiedé Pistabá. — Sirtam, mikor pipám nagyapám eldobá. — Hiszen nem gyújtottam rá, csak üresen fogtam, — Füstölésre később csak, mint diák szoktam. — De mikor idősebb s már iskolás lettem, — Pipa helyett inkább a könyvet szerettem. — Könyvet *Lidinén* adott, hogy olvassam, — Fonó asz-

szonyokat azzal mulattassam. — Öreg asszony volt már *Lidinén* és anyja — *Sárinén* öregebb, száz év körül jára. — Csak kettecskén laktak ott a piac szélén, — A férj, a vén Szabó, Malom-utca végén. — Ifjabb Szabó Ferenc, a fíjuk, nagy gazda. — Ennek felesége *Kelemen Pál* lánya, — Három kis lányuk volt, mint én akkorácska, — Juli, a nagyobbik *Gagy* Lajos párja. — Hogy így külön éltek, nem támulta senki, — Mert a két vénasszonyt jól elszokták látni. — A ház magasan állt a piacról nézve. — Kertje meg kirugott a temető végre. — A temető ma is ott áll kerten fölül, — Temetéskor sokan ott járnak keresztül, — Bár *Lidinén* nem szívesen vevé, — Hogy nem kerültek el *Harangszoros* felé. — Mert hát sok gyümölcsfa volt a kertben s látta, — Gyümölcséréskor, hogy egyik-másik rázza — Az udvara gyepes, liba, tyúk jár rajta, — *Lidinén* örvend, ha van egy pár koltója. — Csirkéket

nővelhet, tojás is kell nekik, — *Sárinén* csak tejet és tojást ehetik. — Tejet *Juli* hord le, a dédunokája. — *Juli* a járásért soha sem panasza. — Vigan szaladgál a nagy lapos köveken, — Melyekből egy ösvény van rakva ott szépen. — A ház ócska immár, régen építették, — A mikor *Sárinén* bölcsőben rengették. — A födele szalmás, oldala rakófa, — Mind a négy szegletén keresztbe van róva. — Cserefa a talpa, de már roskadozik, — A tapasza itt-ott puffad, hámlik, bomlik. — Szurkos, fényes korom a földelen belül, — Zöld moha és burján lepte be már kívül. — Elülről a pitvar be-deszkázva szépen, — A megbarnult deszkák cifrázva egészen. — Atágas pitvarból ajtó jobbra, balra — Hátulsó szobából jutni a kamrába. — Híju feljáróhoz lajtorja támasztva — Bár *Lidinén* ritkán hág fel a híjuba, — Csak, ha kürtő fölött söpri a nagy követ, — Hogy a meggyült korom ne fogjon ott tüzet. — A

pitvar-ajtót egy nagy molnár-zár csukja, — Ajtókon fakilincs s madzag a huzója. — A hátsó szobának vessző a cserénye — Vastagon tapasztva, fehérre meszelve. — Az első szobának kályha eserepese, — Amit a fazekas pirosra égete. — Egy bakk-arasz sincs a tüzhely magassága, — Simma, lapos kőből van egészen rakva. — Faragott góclábnál fa van állogatva, — Szálankint *Lidinén* azt a tüzre nyújtja. — A jó száraz fa ott nagy világgal lángol, — Ha künn hideg van is, itt benn meg nem fázol. — Ajtó mögött kártya, kettő tele vízzel, — A gémeskutból csak imént cipélék fel. — A fal mellett hosszú két padláda tele — Vászonnal, fonállal, *Lidinén* fonta le. — A felvevő ruhák más ládában állnak. — Szépen összefogva, zár alatt tartatnak.

(Vége köv.)

Gagy Samu,

Bíró András VIII. oszt. tanuló 3. Ének Szent Imréről. Énekl. az ifj. vegyes kara. 4. Ünnepi beszéd. Mondja: Márton András VIII. o. t., az önképzőkör elnöke. 5. V. Bellini: Nyitány Romeo és Julia c. operából. Zongorán előadják Florián Aranka VIII. és Vass Magda VII. o. tanuló. 6. Az önképzőkör (Magánjelenet.) Előadja Erdélyi András IV. oszt. tanuló. 7. Scibelli: Mazurka. Játssza az ifjuság zenekara. 8. Földes Jolán: Koronázás. Szavalja: Soó Kató VIII. o. t. 9. Pápai himnusz. Énekl. az ifj. vegyeskara. Az érdeklődőket szívesen látják.

— **A jövő hét folyamán** az eddig kereseti adóval meg nem róttak és a városi adóhivatal ajtaján kifüggesztett névjegyzékben felvettek egyezkedő, megállapító tárgyalásai a következő sorrendben lesznek: F. hó 5-én Str. Principesa Elisabeta (Bethlen-utca), 6-án Piața Prințul Carol (Kőkeresztúr), Str. Baron Șaguna (Bálint-utca), Str. Mircea (Szt. János utca). Simon Bărnut (Tábor utca). 7-én Piața Regina Maria (Piactér), Str. Closca (Attila-utca). 8-án Str. Principessa Maria (Szt. Imre-utca). 9-én Str. Horia (Kornis-utca), Str. Printul Niculae (Árpád-utca) 10-én Str. Stefan cel mare (Malom utca), Str. Mihai Viteazul (Király-utca). 11-én Str. Prințul Mircea (Petőfi-utca), Str. Vasile Alexandri (Tibád-utca), Str. Miron Costin (Tó-utca), Str. Crișan (Vár-utca).

— **Bíróhiány Székelykeresztúron.** Tudósítónk jelenti, hogy Cristur-Săcuesc-Székelykeresztúron a bíróhiány miatt az ügymenet teljesen csődbe jutott. A vezetőjárásbíró ez év májusában nyugdíjba ment. Egyik járásbíró Lippára helyeztetett át és a helyébe kinevezett regábeli bíró állását nem foglalta el. Így egyetlen bírója van a kereszti járásbírósnak, aki a felhalmozott sok munkát természetesen nem bírja. Ez évre egyetlen tárgyalás sincs kitűzve, mert a betáblázási és egyéb ügyek az egyetlen bíró minden idejét lefoglalják.

— **Minden külföldi állampolgár** csak a lakóhelyén levő állambiztonsági (Șiguranța) hivatalhoz folyamodhat kérvényével, ha Románia területén akar maradni. Ha e legújabb rendelkezés ellenére, valaki a Șiguranța megkerülésével egyenesen a vezérfelügyelőséghez vagy a belügyminisztériumhoz fordul kérvényével, úgy tekintik, mint aki kihágást követett el az idegeneket ellenőrző törvény ellen. Előbb megbüntetik és azután az ország elhagyására fogják felszólítani.

— **Hitel nincs!** Elvi döntést hozott a pénzügyminisztérium arról, hogy a forgalmi adó az eladás pillanatában és nem a tényleges kifizetésekor esedékes. Ezzel szemben a kereskedők és iparosok nagy többsége elhatározta, hogy hitelt többé nem nyújtanak — különösen az állami hivataloknak nem, ahol pénzük éveken át kamatoztatlanul hever, de ők az adót kamatostól kell megfizessék s így forgótőkéjük kimerülésével, minden akció képességüktől megfosztatnak...

— **A németeknél** — a legújabb törvény szerint — ha valamely nemi-beteg házasságot köt, 3 évi fegyházra büntetik.

— **Kedélyes százéves székely** fejezte be életét e hó 2-án Orosz-hegy községben. Tamás Mózes volt a becsületes neve. Három gyermeke maradt, akik mindannyian 70 éven felül vannak s számtalan unoka és dédunoka siratja az aggastyánt, ki ágya mellett botot tartott, állandóan rendezkedett és még halála előtti napon is megfenyegette az egyik dédunokát.

— **Csehszlovákiai tartozások** és követelések ügyében a kereskedelmi és iparkamarához kell fordulni

— **A tisztviselők és nyugdíjasok** fizetésrendezésére 660 milliót szavazott meg az országgyűlés. Amint már megírtuk — a tisztviselők drágasági segélyük másfélszeresét kapják pótlék gyanánt. Egy gyermek után 100, kettő után 150, három vagy több után 250 leu külön pótlék jár ez év október 1-től kezdődőleg. A rendelet értelmében a nyugdíjasok 100 százalékos drágasági segélyemelésben részesülnek. Igen ám, csak hogy az erdélyi nyugdíjasoknak nincs drágasági segélyük és így az emelésben ők — a rendelet szerint — nem részesülnek. A „Székely Hírek” munkatársának alkalma volt egyik pénzügyi vezetőembert megkérdezni, aki volt szíves erre nézve a következőket közölni: Alapítván az a híresztelés, hogy az erdélyi nyugdíjasokat készakarva mellőzte a kormány. Figyelmük kívül hagyatott az a tény, hogy az ittenieknek nincs drágasági segélyük. A méltányos és egységes nyugdíjemelést természetesen az erdélyi nyugdíjasok is megkapják és a megállapítás ezen tévedésen alapuló rendelkezése módosítva lesz. Ugyancsak módosítani fog a megállapítás azon része, amely a nő és gyermektelen tisztviselőket nem részesíti külön segélyben.

— **November 26-án nevezetes esemény** színhelye lesz a román. kath. főgimnázium tornaterme. Akkor tartja az „Erdélyi Tudósító” írói gárdája nagyszabású estélyét, amely városunk életében — az ide érkező személyek kiválóságánál fogva — valószínűleg kultúresemény lesz.

— **Bármily hadifogoly-ügyben** felvilágosítást ad a magyar külügyminisztérium.

— **Az Esperantó előhaladása** igen szépen fejlődik Sz. udvarhelyt. Dr. Fanta tanár itt időzik és a város legintelligensebbjeiből lettek tanítványai s ezzel a nagy világeszmé hívei, rajongói. Az Esperantó ugyanis a boldog örök béke előharcosa. Lépjünk tehát mindnyájan azok sorába, kik egy nyelven az egész világon megértik egymást és épen ezért szeretik is. Jelentkezziünk minél előbb az Esperantó tanítványainak. Dr. Fanta tanárnál, Bethlen-u. 18.

— **A rossz dohány** miatt sok a panasz. Nemcsak a II., de az I. minőségűek közt is gyakran kizárólag durván vágott rossz pipadohányt kap a közönség — drága pénzért.

— **Ifjú életet** oltott ki a halál László Dénes kántor-tanító és neje 16 éves Iluska leányát temették el okt. 31-én Fenyéd községben nagy részvét mellett. Szülőin kívül hét testvére és nagyszülői gyászolják.

— **Megcsappant** az ingatlan forgalom. Míg utóbbi években Udvarhelyvármegye területén naponta átlag 10—15 ingatlan cserélt gazdát, addig a folyó évben alig volt 5—7 vásár.

— **A darócí mészáros** Hompi Miklós ügyében múlt szombaton ítélezett az odorheui törvényszék-nél Bilciurescu törvényszéki elnök büntető tanácsa. A vádat Dr. Voszka államügyész, a védelmet Dr. Suciu ügyvéd látták el. Az eset előzménye az, hogy Hompi Miklós és Bercan Miklós homoródarócí mészárosoknak közös mészárszékük volt a Bercan házában, de midőn később összekülönböztek Hompi külön mészárszékét nyitott a Bercan házával szemben. Bercan erre iparigazolványért folyamodott, hogy ő is folytathassa egyedül a mesterségét. Hompi — félve a konkurenciától — minden áron megakart akadályozni Bercan tervét és feljelentette őt a csendőrszéknek, hogy hamisított iparigazolvánnyal akar üzletet nyitni. A múlt év dec. 19-én Hompi kissé ittasan, vadászfegyverrel a vállán ment ki az utcára s találkozáskor véletlenül, felszólította őt, hogy menjen a csendőrszékre, mert keresik. Bercan csak annyit válaszolt, hogy nem megy, mert a dolog már el van intézve. Erre Hompi ezen szavakkal: „Hát nem jössz?” lekapta fegyverét, megtöltötte, célzott és lőtt. A Bercan átlőtt combjából a következő pillanatban patakban folyt a vér. Hiába vitték azonnal a legközelebbi (kórhalmi) kórházba, belehalt. Dr. Voszka államügyész szándékos emberölés miatt emelt ellene vádat, kérve szigorú büntetés alkalmazását. A bíróság hosszas tanácskozás után Hompi 5 évi fegyházzal sújtja. Az ítélet ellen úgy az államügyész, mint a védő felebbezést jelentettek be s így az ügyet a marosvásárhelyi kir. tábla fogja eldönteni.

— **A könyvtár lényege** címmel Lengyel Samu tollából, az „Európa” ismeretterjesztő könyvtár kiadásában Wien rendkívül praktikus füzet jelent meg és kapható minden jobb könyvkereskedésben. Ismerteti röviden és világosan a kettőskönyvtár s az amerikai rendszer lényegét. Példákkal illusztrálja és így nyomban be is vezet azok praktikus elsajátításába. A könyvtár mindenkor szükséges volt. Ma pedig nélkülözhetetlen. Ajánljuk közfigyelembe.

— **Sanyaró Vendelék**, a vicclapok állandó és szármalmas alakjai, a szegény diurnisták, már ezután pattogatott kukoricán sem élhetnek. A pénzügyminisztérium rendelete folyó évi nov. 1-től azokat a nyugdíjasokat, akik havi 300 leut meghaladó járandóságot „élveznek” arra sorsítja, hogy vagy nyugdíjukról vagy napidíjas állásukról le kell mondjanak.

— **Szőlősgazdák**, kik 5 holdon alól termelnek 1 leu boradót, az 5 holdon felül termelők, ezenkívül 1 százalékos forgalmi adót is kötelesek fizetni.

Ne aggódjék

azon, ha bármely hivatalos vagy magánügyben román, magyar fordításra van szüksége.

NAGY ANDRÁS
fordító-irodája

Odorheiu (Székelyudvarhely),
Bulevardul Regele Ferdinand
(Kossuth-utca) 9. sz. alatt a
legpontosabban, gyorsan és
olcsó áron elvégzi azt.

SZÍNHÁZ.

Az utolsó színházi hét a teljes anyagi és erkölcsi siker jegyében folyt le. Hétfőn Vákár Vilmos jutalomjátékán óriási közönség nézte végig a Nőemancipáció operettet. A közönség mindvégig lelkesen ünnepelte Vákárt s régi kedvenéit ajánlékokkal halmozta el. A szereplők mindvégig jól játszottak.

Kedden „Ezred apja” énekes bohózat került színre Légrády Pál jutalomjátékául. A jutalmazandó mindvégig derűs hangulatot teremtett s róla átragadt a jó kedv többi kollégára is. A közönség sokat nevetett a fonák helyzeteken.

Szerdán „Molnár és gyermeke” halottak napi darab ment igen kis számu közönség előtt.

Csütörtökön Petőfi Sándor születésének 100-ik évfordulójára „János vitéz” operettet adták. Az igazgatóság helyesen cselekedett, amikor ezt a darabot műsorra tűzte. Ily nagyszámu közönség még soha sem volt a színházban. Az előadás mindvégig jó volt, a szereplők — úgy szólva versenyeztek jószágban egymással. Ifj. Szűcs, mint Kukorica János, Vákár, mint strázsamester, Marosi, mint Bagó, Fekete Rózsi, mint Iluska, Fehér Erzs, mint mostoha egyformán jók voltak.

Pénteken a bukaresti Nemzeti Színház nagyszerű ujdonsága „Marin Anton” drámája ment, melyet magyarra Negrutiu F. Emil városunk közkedvelt polgármestere dolgozott át. Ezt a premier darabot Marosi Géza a társulat főrendezője jutalomjátékául választotta. A közönség egész este alatt visszafojtott lélekzettel figyelte a darabot s mindvégig a román irodalom ezen remek alkotásában gyönyörködött. A társulat igazgatósága a darab beállításával, ugyancsak fáradhatatlan munkásságával is bebizonyítani igyekezett, hogy a román irodalommal a magyarság szívébe akar hatolni, ami sikerült is. Marosi pedig, mint a darab főszereplője, átérezve a darab minden kis részletét, művésztévé bámulatba ejtette a közönséget. Ugyancsak Beneze Erzs, akinek csak a második női szerep jutott mégis ismételtén beigazolta, hogy elsőrendű drámai művésznő. Fekete Rózsi most először mutatkozott be előttünk, mint drámai színésznő, de nem ért el nagy sikert, habár nagy igyekezetet tanúsított, mert a közönség inkább hozzá van szokva az ő közvetlen subrett szerepeihez, melyekben mindig kitűnt. A többi szereplő Kovácsnay Etta, Stella Gida mind elősegítették a darab sikerét. Ezen premier előadás után, mellyel Negrutiu polgármester tehetséges írói képességét árulta el, reméljük, hogy a többi magyar szintársulat is fel fogja venni műsorába.

Színházi emlékeztető:

Vasárnap d e egyenyed 12 órakor Matiné a színházban F. Csók Vilma emlékére. D. u. 4 órakor: Ezred apja énekes bohózat. Este Bucsukabaré.

Apró hirdetések.

Legkisebb hirdetés 8 leu. — 10 szónál hosszabb hirdetésnél minden szó 1 leu, **vastagabb betűvel** 1 leu 50 bani. — Apró hirdetések legkésőbb péntek délig a kiadóhivatalhoz beadandók.

Eladó malom. Csókfalva (Maros-tordavm.) község határában a Kis-Küküllő folyó mentén, 3 hold területtel, gazdasági épületekkel, 3 járatu vizimalom ványolóval eladó. Cim: **Halmágyi György** malomtulajdonos Csókfalva. 3—3

Eladó ház Székelykeresztúron üzlethelyiséggel Istállóval, kerttel, azonnal elfoglalható. Czim a kiadóban.

Becsületes megtalálót keresünk.

Oklánd — Barót—Bodos községek között egy G betűvel jelzett zsákban levő ruhanemű e hó 17-ére virradó éjjel utközben elveszett. A becsületes megtaláló vagy utbaigazító, tisztességes jutalomban részesül **Gedeon János kereskedőnél Szentegyházasszalu** (Odorheiu-Udvarhelyvármegye). 2 3

No. 691—922.

Hirdetmény.

Cheda-mare (Nagykede) község korcsmahelyisége italmérési-joggal együtt három egymásután következő évre vagyis 1923. jan. 1-től 1925. dec. 31-ig a községi korcsmahelyiségben 1922. november 12-én d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adni.

Kikiáltási ár: évi 200 leu. Bánatpénz 20 leu.

Árverési feltételek a községi bírónál és a ruganesti körjegyzői hivatalban megtekinthetők.

Cheda-mare, 1922. Octombrie 19. 2—2 *Fekete Miklós, notar.*

No. 1047—922.

Hirdetmény.

Luetan (Lövéte) a községi korcsmahelyiség 1922. november 19-én d. u. 2 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 1923. január 1-től három egymásután következő évre 1925. december 31-ig haszonbérbe fog adni. Kikiáltási ár 3000 leu. Feltételek a luetai jegyzői irodán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Lueta, 1922. október 20 án.

1—1 *Előljáróság.*

No: 942—922.

Hirdetmény.

Rareş-Recsenyéd község előljárósága közhírré teszi, hogy a községi korcsma és tartozékai 1922. év november hó 12-én d. u. 2 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen bérbeadatik.

Bérlet tartama 1923. január 1-től kezdődő 3 év.

Kikiáltási ár 500 leu, bánatpénz 10 százaléka.

Rareş-Recsenyéd, 1922. okt. 25. *Előljáróság.*

No: 942—922

Hirdetmény.

Beia község közbirtokossága f. é. december hó 3-án d. u. 1 órakor nyilvános árverésen 3 évre haszonbérbe adja italmérési engedéllyel egybekötött korcsmahelyiségét. Kikiáltási ára 3000 Leu.

Beia-Homoródbene, 1922. október 19-én.

Kraus s. k. közbirtokossági elnök.

Egy próba bizonyosságot tesz arról,

hogy a

„VERA“

reklám- és hirdetési iroda Sibiu-Nagyszeben-Hermannstadt, König Ferdinand Nr. 10. a legjobb és leghatásosabb reklámokat közvetíti úgy a kül-, mint a belföldi ujságokban.

Ajánlatokat kívánatra díjmentesen küld.

Régen nélkülözi

közönségünk a vérszegénységnél kiváló gyógyhatású, idegerősítő **Homoródi borviz** hatásait. Mi folyó évi nov. 15-től kezdve legolcsóbb

árért, 3 literes számozott korsókban házhoz szállítva havi 30 leuért adjuk e kitűnő élvezeti és gyógyborvizet. Előjegyzések és előfizetések

BODROGI és HIRSCH fűszerüzletében már most eszközölhetők. — Pontos címet kérünk.

SZÉKELY és NAGY

Homoródi borviz-szállítók. Homoród-fürdő.

NE TOVÁBB! Odorheiu-Székelyudvarhelyt

Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 29. sz. a. (Schuller kalapos házában) van

TAMÁS SIMON drogériája

ahol az összes bel- és külföldi **gyógyszerkülönlegességek**, keserűvizek, vatta, kötszer, gumiáruk, sérvköttők, kozmetikai cikkek, pipereszappanok, kefék, fésűk, hajcsattok, hajtűk, valamint orosz tea különlegesség, az összes legfinomabb —: likör- és rumesszenciák a legelőnyösebben kaphatók. —:

Ha olcsón és jól akar étkezni,

menjen ifj. **Kassay F. Dénes** Bulevardul Reg. Ferdinand (Kossuth-utca) 16. alatt levő

BODEGÁJÁBA

Itt állandóan friss szebeni sonka, a régi hirneves **Hercz**-féle budapesti szalámi és legfinomabb erdélyi csemege sajtok, mindenféle **hideg ételek**, valamint **Bürger**-féle sör, küküllőmenti **fajborok**, előpataki és felső-rákosi **ásványvizek** legelőnyösebben árban kaphatók.

MŰBUTOROK!

mélyen leszállított árakban.

A legszebb és legmodernebb kivitelben **kész** butorok szerezhetők be Odorheiu-Székelyudvarhelyt, Bulev. Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 27. szám alatt **BALÁZS KÁROLY** cég áruraktárában.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

ÜVEG-, porcelán- és fűszerkereskedésemet

Odorheiu-Székelyudvarhelyt, Bul. Reg. Ferdinand 39. sz. a. (Kossuth-utca) (postával szemben) megnyitottam.

! Üvegezést elvállalok!

A t. közönség nagybecsű bizalmát és pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel:

DÉZSI ENDRE kereskedő.

SOK PÉNZT

megtakarít, ha

Bodrogi és Hirsch

Odorheiu-Székelyudvarhely, Bulev. Reg. Ferdinand (Kossuth-utca) 31. sz. alatti

- üzletében szerzi be:
- fűszer, festék, cukorka,
- budapesti HERZ-féle szalámi, csemegesajt,
- liszt és mindenféle háztartási szükségleteit.

Schuller János kalapos

Odorheiu-Secuesc (Székelyudvarhely)

Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 29.

Elvállalja mindenféle

női és férfi kalapok legdivatosabb átalakítását.

Szolid árak, pontos kiszolgálás!

SÓSFÜRDŐ

Fernengel Gyula kereskedő Sósfürdője minden héten **szombat, vasárnap, hétfő és kedd** napokon van nyitva. Fűtött folyosó, tiszta szobák, kitűnő gyógyviz és házias vendéglő finom ételekkel és italokkal.

Az odorheiu törvényszék. C 520—1922. szám.

Hirdetmény.

Az odorheiu törvényszék közhírré teszi, hogy Balázs Ferenczné sz. Tóth Juliánna atyhai lakos részéről az 1911: l. t. c. 748. §-nak alapján előterjesztett kérelem folytán a kelti fronton 1914. év őszén kolerában állítólag elhalt Balázs Ferencz volt atyhai lakos holtan nyilvánítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul Dr. Baczó Albert ügyvéd odorheiu lakost rendelte ki.

Felhívja a kir. törvényszék Balázs Ferencet és mindazokat, akiknek az eltűnt életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot az eltűnt életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az eltűntet a jelen hirdetménynek az Ardealul Juridicban történt harmadszori beiktatást követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálozásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest megfogja állapítani.

Odorheiu, 1922 évi június hó 1. napján. *M. M. Popescu m. p.* tszéki bíró.

Pentru conformitate *Burghard, cancelist*